

LIST APOSTOLSKI
ORDINATIO SACERDOTALIS

JAN PAWEŁ II

O udzielaniu święceń kapłańskich wyłącznie mężczyznom

Czcigodni Bracia w Biskupstwie!

1. Święcenia kapłańskie, poprzez które przekazana zostaje misja nauczania i uświęcania wiernych oraz rządzenia nimi, powierzona przez Chrystusa swoim Apostołom, były w Kościele katolickim zawsze i od samego początku zastrzeżone wyłącznie dla mężczyzn. Tę samą tradycję wiernie zachowały również Kościoły Wschodu.

Gdy we Wspólnocie Anglikańskiej zaczęto rozpatrywać kwestię udzielania święceń kobietom, papież Paweł VI, pragnąc dochować wierności swemu urzędowi stróża Tradycji apostołskiej oraz usunąć nową przeszkodę na drodze do jedności chrześcijan, przypomniał braciom anglikanom stanowisko Kościoła katolickiego w tej sprawie: „Kościół uważa, że udzielanie święceń kapłańskich kobietom jest niedopuszczalne z racji zasadniczych. Racje te są następujące: poświadczony przez Pismo Święte przykład Chrystusa, który wybrał swoich Apostołów wyłącznie spośród mężczyzn; stała praktyka Kościoła, który naśladuje Chrystusa wybierając tylko mężczyzn; wreszcie żywe Magisterium Kościoła, konsekwentnie głoszące, że wykluczenie kobiet z kapłaństwa jest zgodne z zamysłem Boga wobec swego Kościoła”¹.

Ponieważ jednak kwestia ta stała się przedmiotem dyskusji także wśród teologów oraz w niektórych środowiskach katolickich, Paweł VI zlecił Kongregacji Nauki Wiary, by przedstawiła i wyjaśniła doktrynę Kościoła w tej materii. Uczyniono to wydając Deklarację *Inter insigniores*, którą papież zatwierdził i nakazał opublikować².

2. Deklaracja podejmuje i wyjaśnia podstawowe racje przemawiając za tą doktryną, to znaczy powołuje się na przykład, jaki pozostawił Chrystus, wybierając dwunastu Apostołów, a który Kościół wiernie naśladował w swojej nieziennej i powszechnej Tradycji, i dlatego „nie uważa się za uprawnionego do dopuszczania kobiet do święceń kapłańskich”³. Te podstawowe racje dokument uzupełnia innymi argumentami teologicznymi, które wykazują słuszność takiego właśnie Bożego nakazu oraz jasno dowodzą, że postępowaniem Chrystusa nie kierowały motywy socjologiczne i kulturowe Jego epoki. Jak stwierdził później Paweł VI, „prawdziwa przyczyna leży w tym, że Chrystus tak właśnie postanowił, nadając Kościołowi jego podstawową strukturę i jego antropologię teologiczną, zawsze zachowywaną przez Tradycję Kościoła”⁴.

W Liście Apostolskim *Mulieris dignitatem* napisałem na ten temat: „Powołując samych mężczyzn na swych Apostołów, Chrystus uczynił to w sposób całkowicie wolny i suwerenny. Uczynił to z taką samą wolnością, z jaką w całym swoim

postępowaniu uwydatniał godność i powołanie kobiety, nie dostosowując się do panującego obyczaju i tradycji usankcjonowanej ówczesnym prawodawstwem”⁵.

Istotnie, Ewangelie i Dzieje Apostolskie poświadczają, że powołanie Apostołów dokonało się zgodnie z odwiecznym zamysłem Bożym: Chrystus wybrał tych, których sam chciał (por. Mk 3,13-14, J 15,16) i uczynił to w jedności z Ojcem, „przez Ducha Świętego” (Dz 1,2), spędziwszy uprzednio całą noc na modlitwie (por. Łk 6,12). Dlatego podejmując decyzję o dopuszczeniu do kapłaństwa urzędowego⁶, Kościół uznawał zawsze za niezmienną normę sposób postępowania swojego Pana, który wybrał dwunastu mężczyzn i uczynił ich fundamentem swojego Kościoła (por. Ap 21,14). W rzeczywistości nie otrzymali oni jedynie jakiejś funkcji, którą mógłby potem sprawować każdy członek Kościoła, ale zostali w szczególny sposób i wewnętrznie włączeni w misję samego Słowa Wcielonego (por. Mt 10,1.7-8; 28,16-20; Mk 3,13-16; 16,14-15). Apostołowie uczynili to samo, gdy wybrali sobie współpracowników⁷, którzy mieli być ich następcami w posługiwaniu⁸. Wybór ten obejmował również tych, którzy mieli kontynuować w dziejach Kościoła misję Apostołów — misję reprezentowania Chrystusa Pana i Odkupiciela⁹.

3. Wreszcie fakt, że Najświętsza Maryja Panna, Matka Boga i Matka Kościoła, nie otrzymała misji właściwej Apostołom ani kapłaństwa urzędowego, ukazuje wyraźnie, iż niedopuszczenie kobiet do święceń kapłańskich nie może oznaczać umniejszenia ich godności ani ich dyskryminacji, ale jest wiernością wobec zamysłu mądrości Pana wszechświata.

Obecność i rola kobiety w życiu i misji Kościoła, choć nie są związane z kapłaństwem urzędowym, pozostają absolutnie niezbędne i niezastąpione. Jak podkreśla Deklaracja *Inter insigniores*, „święta Matka Kościół pragnie, aby chrześcijańskie kobiety w pełni uświadomiły sobie wielkość swojej misji: w dzisiejszych czasach odegrają one decydującą rolę zarówno w odnowie i humanizacji społeczeństwa, jak i w ponownym odkryciu przez wierzących prawdziwego oblicza Kościoła”¹⁰. Księgi Nowego Testamentu i cała historia Kościoła dostarczają wielu przykładów obecności w Kościele kobiet, które były prawdziwymi uczennicami i świadkami Chrystusa w rodzinie i w zawodach świeckich, a także w całkowitej konsekracji na służbę Bogu i Ewangelii. „Kościół bowiem broniąc godności kobiety i jej powołania, wyraził cześć i wdzięczność dla tych, które — wierne Ewangelii — w każdej epoce uczestniczyły w apostolskim posłannictwie całego Ludu Bożego. Są to postaci świętych męczennic, dziewic, matek rodzin, które odważnie dawały świadectwo swej wiary, a wychowując własne dzieci w duchu Ewangelii, przekazywały wiarę i tradycję Kościoła”¹¹.

Z drugiej strony, struktura hierarchiczna Kościoła jest całkowicie ukierunkowana na świętość wiernych. Dlatego Deklaracja *Inter insigniores* przypomina, że „jedynym i największym charyzmatem, którego można i należy pragnąć, jest miłość (por. 1 Kor 12-13). Największymi w królestwie niebieskim nie są szafarze, ale święci”¹².

4. Choć nauka o udzielaniu święceń kapłańskich wyłącznie mężczyznom jest zachowywana w niezmiennej i uniwersalnej Tradycji Kościoła i głoszona ze stanowczością przez Urząd Nauczycielski w najnowszych dokumentach, to jednak w

naszych czasach w różnych środowiskach uważa się ją za podlegającą dyskusji, a także twierdzi się, że decyzja Kościoła, by nie dopuszczać kobiet do święceń kapłańskich ma walor jedynie dyscyplinarny.

Aby zatem usunąć wszelką wątpliwość w sprawie tak wielkiej wagi, która dotyczy samego Boskiego ustanowienia Kościoła, mocą mojego urzędu utwierdzania braci (por. Łk 22,32) oświadczam, że Kościół nie ma żadnej władzy udzielania święceń kapłańskich kobietom oraz że orzeczenie to powinno być przez wszystkich wiernych Kościoła uznane za ostateczne.

Wzywając nieustannej pomocy Bożej dla Was, Czcigodni Bracia i dla całego Ludu Bożego, udzielam wszystkim Apostolskiego Błogosławieństwa.

W Watykanie, dnia 22 maja 1994 r., w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego, w szesnastym roku Pontyfikatu.

Jan Paweł II

Przypisy:

1. Por. PAWEŁ VI, Odpowiedź na list Jego Ekscelencji Ks. Abpa Dr F. D. Coggana, Arcybiskupa Canterbury, o kapłaństwie urzędowym kobiet, 30 listopada 1975: AAS 68 (1976), 599 — 600: „Your Grace is of course well aware of the Catholic Church's position on this question. She holds that it is not admissible to ordain women to the priesthood, for very fundamental reasons. These reasons include: the example recorded in the Sacred Scriptures of Christ choosing his Apostles only from among men; the constant practice of the Church, which has imitated Christ in choosing only men; and her living teaching authority which has consistently held that the exclusion of women from the priesthood is in accordance with God's plan for his Church” (s. 599).
2. Por. Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja Inter insigniores w sprawie dopuszczenia kobiet do kapłaństwa urzędowego, 15 października 1976: AAS 69 (1977), 98 — 116.
3. Tamże, 100.
4. PAWEŁ VI, Przemówienie: Rola kobiety w planie zbawienia, 30 stycznia 1977: Insegnamenti, t. XV, 1977, 111; por. także JAN PAWEŁ II, Adhortacja Apostolska Christifideles laici, 30 grudnia 1988, n. 51: AAS 81 (1989), 393 — 521; Katechizm Kościoła Katolickiego, n. 1577.
5. List apost. Mulieris dignitatem, 15 sierpnia 1988, n. 26: AAS 80 (1988), 1715.
6. Por. Konst. dogm. Lumen gentium, n. 28; Dekret Presbyterorum ordinis, n. 2 b.

7. Por. 1 Tm 3,1-13; 2 Tm 1,6; Tt 1,5-9.
8. Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, n. 1577.
9. Por. Konst. dogm. Lumen gentium, n. 20 i n. 21.
10. Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja Inter insigniores, VI: AAS 69 (1977), 115 — 116.
11. JAN PAWEŁ II, List apost. Mulieris dignitatem, n. 27: AAS 80 (1988), 1719.
12. Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja Inter insigniores, VI: AAS 69 (1977), 115.